

CONTINGUTS CICLE MITJÀ

ESCOLA
MEDITERRÀNIA

LLENGUA CATALANA I LITERATURA

Parlar i conversar

- Participació activa i col·laborativa en qualsevol situació comunicativa de l'aula i l'escola: gestió, organització, discussió de problemes, explicació de vivències personals, situacions d'ensenyament-aprenentatge, respectant les normes que regeixen la interacció oral (torns de paraula, to de veu, ritme).
- Exposició de temes de manera ordenada i comprensible.
- Participació activa en els diàlegs o debats, aportant i defensant idees pròpies.
- Producció de textos orals i audiovisuals (descripcions, explicacions, justificacions, presentacions de temes).
- Exposicions a partir d'un guió, esquema o imatge.
- Dramatització de textos.
- Utilització correcta del vocabulari propi de l'edat.

Escoltar i comprendre

- Identificació i comprensió de tot tipus de missatges orals en diferents contextos: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge i en la vida quotidiana.
- Comprensió de textos orals de diferents mitjans de comunicació audiovisual i informàtics. Valoració guiada de la informació que aporten.
- Reelaboració i explicació de manera sintètica d'exposicions orals.
- Interès, respecte i audició reflexiva davant les intervencions dels altres.

Llegir i comprendre

- Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora (planificació, anticipació, idea principal, identificació de mots, inferències, relació entre fragments, capacitat d'autocorrecció a partir del sentit global del text).
- Ús d'estratègies lectores adequades en la lectura individual silenciosa o en veu alta amb el professorat.
- Interès i curiositat per mirar o llegir contes, llibres de coneixements, un rètol, un avís, un títol d'un llibre, una notícia de diari, una informació d'Internet, entre altres.
- Iniciació a cerques d'informació a Internet, utilització de l'hipertext i dels enllaços.
- Sentit crític davant produccions audiovisuals: publicitat, informatius, relats de ficció.
- Gust per la lectura com a font de plaer.

Escriure

- Producció de textos escrits o audiovisuals senzills produïts en diferents situacions: per narrar, descriure, explicar fets o fenòmens.
- Producció de textos escrits: contes, cartes, poemes, notícies, rodolins, receptes, còmics, descripcions, diari personal ...
- Organització del text per millorar la coherència i la cohesió amb l'ajuda de pautes i utilitzant els coneixements lèxics i morfosintàctics de l'edat.
- Coneixement del programari de tractament de textos, d'edició gràfica i de presentació que els permeti escriure un text, inserir imatges, fer un esquema en ordinador.
- Utilització de correus electrònics per comunicar-se.
- Expressió d'idees de forma sintètica a través d'un esquema o imatge.
- Aplicació d'un procés reflexiu en l'escriptura de textos: pensar, escriure i revisar.
- Valoració dels avenços en escriptura i consciència de les mancances.
- Interès per la bona presentació dels textos escrits i per aplicar-hi els coneixements ortogràfics apresos. Sentit estètic en la seva presentació formal.

Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge

- Coneixement de les diferents categories de textos segons la seva funció (notícia, anunci, reportatge, ficció...) i introducció dels elements bàsics del llenguatge audiovisual.
 - **Coneixement i ús de l'ortografia:**
 - Coneixement i ús de l'ortografia de base i de les regles treballades a cicle inicial.
 - Coneixement i ús progressiu de les lleis ortogràfiques constants (sense excepcions)
 - Memorització de mots amb dificultat ortogràfica d'ús habitual.
 - Aplicació dels signes de puntuació més bàsics (punt final, coma, interrogant, admiració, dos punts, guió). Transformació de frases per comprovar la relació entre puntuació, entonació i significat.
 - Introducció a l'accentuació gràfica: , accent obert i tancat.
 - Reconeixement de les paraules agudes, planes i esdrúixoles.
 - Coneixement i ús de l'ortografia de les lletres: b/v- r/rr- g/j- x/ix- tg/tj- tx/ig-s/ss/c/ç.
 - **Introducció a la terminologia gramatical:**
 - Ús de terminologia gramatical: nom, verb, oració, masculí, femení, article, singular, plural, passat, present, futur.

- **Observació del funcionament de la llengua:**

- Observació dels textos que es llegeixen i els de producció pròpia: derivació, composició, sentit figurat, sinònims, polisèmia, família de paraules, entre altres.
- Reconeixement d'articles, connectors, noms, adjectius i verbs en un text.
- Diferenciar els temps verbals: passat, present i futur en enunciats.
- Aplicació dels recursos que s'ofereixen per millorar el treball escrit : diccionari, llibreta personal, memorització, analogia, família de paraules...
- Consulta al diccionari i als correctors dels programaris de tractament de textos.
- Progressiva autonomia en l'aprenentatge: reflexió sobre el procés, l'organització i la planificació del treball, acceptació de l'error, autocorrecció i autoavaluació de tot el procés.
- Valoració del progrés en escriptura. Confiança en les pròpies capacitats.

- **Interès i participació activa en les activitats orientades al foment del gust per la lectura:**

- Adquisició de l'hàbit de lectura: audicions, lectures i memorització de textos, poemes, cançons, refranys o dites; biblioteca d'aula i d'escola, revistes escolars, gravacions, ús de mitjans audiovisuals o dramatitzacions.
- Participació en activitats literàries de l'escola i de l'entorn proper.
- Lectura conjunta guiada per aprofundir en el sentit del text, practicar algunes estratègies lectores, i aprendre a interpretar el llenguatge literari: derivació, composició, sentit figurat, interpretació de locucions, frases fetes o refranys; descobrir el ritme i la rima, si es tracta de poesia o cançó.
- En la lectura en veu alta, fer atenció a la pronunciació, al to de veu i a l'entonació perquè tots ho entenguin. Cada tipus de text demana una entonació i un ritme.
- Escriptura de poemes per comunicar sentiments, emocions, estats d'ànim o records, utilitzant llenguatge poètic: adjectius, comparacions, sentits figurats.
- Escriptura de contes i textos narratius fent atenció a l'estructura d'aquest tipus de text, en què hi ha d'haver una situació inicial, un nus i un desenllaç.
- Escriptura de jocs lingüístics amb paraules, sons, rimes (embarbussaments, cal·ligrames, rodolins entre altres).
- Reconeixement de les dades bàsiques d'un llibre: autor, adaptador, traductor, il·lustrador, editorial, col·lecció; i dels principals agents de producció d'un relat de ficció audiovisual: director, guió, actors, música.
- Coneixement del funcionament d'una biblioteca per trobar tot tipus de recursos.
- Interpretació del sentit de les il·lustracions en referència al text.

- Expressió de les impressions personals d'una lectura i, si cal, adoptar-hi una posició crítica.

LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Parlar i conversar

- Expressió d'emocions i sentiments utilitzant recursos verbals i no verbals adequats.
- Interès per expressar-se oralment amb pronunciació i entonació adequades.
- Adequació del llenguatge i dels aspectes no verbals de la comunicació.
- Ús d'un llenguatge no discriminatori i respecte per les diferències de gènere.

Escotar i comprendre

- Comprensió d'informacions de missatges i explicacions orals en diferents contextos i activitats d'aula.

Llegir i comprendre

- Comprensió d'informacions de diferents tipus de text relacionats amb temes treballats, utilitzant estratègies que els ajudin a comprendre i a relacionar-ho.
- Resposta a preguntes sobre textos que llegeixen.
- Cerca guiada d'informació a la biblioteca escolar i amb l'ús de les TIC.
- Lectura crítica de missatges escrits i audiovisuals (publicitat, informatius, relats de ficció).

Escriure

- Composició de textos relacionats amb els temes treballats a classe i amb l'experiència personal: descripcions, explicacions, diàlegs, notícies, receptes, utilitzant procediments senzills d'escriptura: pensar, escriure i revisar.
- Elaboració d'audiovisuals senzills per descriure, narrar i explicar situacions quotidianes.
- Interès per la bona presentació dels textos escrits.
- Ús del programari del tractament de textos i d'edició gràfica i de presentació que els permeti escriure un text, amb la incorporació d'imatges i àudios.
- Valoració dels avenços de cadascú en l'escriptura i consciència de les mancances.

Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge

- Coneixement de diferents tipus de text: narració, instrucció, descripció, explicació.
- Coneixement de les diferents categories de missatges audiovisuals segons la seva funció (notícia, anunci, reportatge, ficció).
- Capacitat per millorar el treball escrit a través de l'organització i revisió de textos.
- Observació de la formació de paraules: derivació, composició, polisèmia, famílies de paraules en els temes treballats.

- **Coneixement i ús de l'ortografia:**

- Coneixement i ús de l'ortografia bàsica en paraules utilitzades en contextos molt treballats.
- Introducció a l'accentuació gràfica: paraules agudes, planes i esdrúixoles.
- Identificació i ús dels signes de puntuació més comuns apresos a llengua catalana.
- Confiança en la pròpia capacitat per aprendre llengua.
- Reconeixement i ús de les grafies c/qu- g/gu.
- Ús de la lletra c davant de e,i. Ús de la lletra z davant a,o,u i a final de paraula.
- Ús de la lletra h en els verbs "hacer, haber"
- Ús de la "y" per unir paraules o frases.

Interès i participació activa en les activitats orientades al foment del gust per la lectura

- Lectura silenciosa de textos narratius: contes i novel·les. Ús de la biblioteca.
- Lectura col·lectiva de novel·les amb comentaris sobre els temes i argument.
- Lectura i recitació de refranys, dites i frases fetes, amb bona pronúncia i entonació.
- Lectura de poemes, anàlisi i comprensió posterior per entendre el sentit del poema i el seu llenguatge: metàfores, personificacions, comparacions i adjectius.
- Escriptura de poemes per comunicar sentiments, emocions, estats d'ànim o records, utilitzant llenguatge poètic: adjectius, comparacions...
- Escriptura de contes, partint de lectures prèvies que serveixin de model, i que els facin pensar en el tema, els personatges, el context..

ANGLÈS

Parlar i conversar

- Participació activa en els intercanvis orals: formulació de preguntes, simulacions i diàlegs, en el context de l'aula i pròxims a l'alumnat.
- Reproducció i memorització de textos breus orals com cançons, poemes, amb acompanyament d'elements no verbals que ajudin a la comprensió de la llengua.
- Participació activa en les interaccions orals emprant la pronunciació, l'entonació, ritme i expressions orals habituals d'ús a l'aula.
- Producció de missatges breus orals que permetin parlar sobre la vida quotidiana al centre o en els entorns més propers de l'alumnat.
- Ús de les estructures pròpies de la llengua estrangera en les produccions orals.

Escoltar i comprendre

- Comprensió d'instruccions (rutines, ordres, etc.) simples i encadenades d'actuació a l'aula.
- Comprensió de missatges quotidians d'intercanvi social: saludar, acomiadar-se...; missatges d'ús freqüent a l'aula: la data, el temps (atmosfèric i l'hora), l'assistència; informacions gustos, habilitats, sentiments, característiques físiques, rutines...
- Identificació del lèxic bàsic d'un tema específic amb ajut d'il·lustracions o sense.
- Audició i comprensió global de textos orals de tipologia diversa, en diferents suports i format i amb un grau de dificultat adequat al nivell.
- Ús guiat d'estratègies de comprensió: anticipació del contingut, formulació d'hipòtesis, verificació, identificació de paraules clau.
- Respecte, atenció, comprensió i valoració per les intervencions orals dels altres.

Llegir i comprendre

- Comprensió de textos senzills en suport paper i digital i de temàtica variada per copsar el sentit general i extreure'n informació per a la realització de tasques concretes o com a gaudiment de la lectura.
- Utilització de tècniques de lectura apreses en les llengües d'aprenentatge del centre que ajudin a la comprensió del text i que permetin la deducció del significat dels mots i expressions (predicció, suposició).
- Utilització de diccionaris per a comprendre el significat del lèxic nou.
- Interès per la lectura de textos com a font d'informació i de plaer.
- Ús dels recursos de la biblioteca d'aula i escola com a font d'informació i de plaer.

Escriure

- Producció de missatges breus relacionats amb situacions de la vida quotidiana, a partir dels models treballats a l'aula.
- Escriptura de textos breus seguint models treballats a l'aula amb una finalitat comunicativa, utilitzant, els recursos que ofereixen les TIC o d'altres llenguatges.
- Producció de textos a partir de models i incorporant expressions i frases senzilles conegudes i treballades oralment per transmetre informacions rellevants relacionades amb els temes de treball.
- Aprofitament de les tècniques i recursos de producció escrita apreses de les altres llengües del centre per a la producció de textos.
- Ús de les estructures pròpies de la llengua estrangera en les produccions escrites.
- Interès per la bona presentació i edició dels textos produïts.

Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge

- Reconeixement i ús de lèxic, formes i estructures bàsiques pròpies de la Ll. anglesa
- Associació de grafia, pronunciació i significat a partir de models escrits i expressions orals. Ús intuïtiu de la descodificació.
- Ús d'habilitats i estratègies per aprendre nou lèxic, expressions i estructures (repetició, memorització, associació, utilització de suports multimèdia).
- Ús de recursos TIC amb suports multimèdia per al treball de vocabulari bàsic i d'ampliació i d'estructures lingüístiques de la llengua estrangera.
- Ús de recursos que ajudin a l'aprenentatge de la llengua (memorització, recitació, associació de mots) i reflexió sobre el propi aprenentatge.
- Valoració i confiança en la pròpia capacitat per aprendre una llengua estrangera.

Llengua catalana i literatura, llengua castellana i literatura i primera llengua estrangera(anglès)

- Valoració de la llengua i cultura catalanes, a partir del coneixement i valoració d'altres llengües i cultures presents a l'aula.
- Valoració de conèixer altres llengües que la pròpia per poder comunicar-se amb més gent, buscar informació a Internet, llegir textos.
- Acceptació positiva de l'altre, del diferent, de la diversitat lingüística i cultural.
- Actitud crítica davant estereotips lingüístics i audiovisuals que reflecteixen prejudicis racistes, classistes o sexistes.
- Coneixement del fet que al món hi ha llengües molt diverses amb diferents regles.

- Coneixement que hi ha escriptures diferents i que un mateix alfabet pot servir per a l'escriptura de diferents llengües.
- Identificació en produccions de diferents llengües romàniques (o d'altres llengües) de paraules que s'assemblen, arriscant-se a trobar el significat usant estratègies de comprensió (hipòtesis, inferències).
- Identificació de paraules de llengües diferents que s'assemblen i de la relació amb el seu significat.
- Valoració de les produccions tradicionals i actuals (rimes, cançons, contes, textos breus) de la llengua estrangera.

MATEMÀTIQUES

Numeració i càlcul

- Comprensió del sistema de numeració decimal. Valor posicional.
- Ús de diferents llenguatges (verbal, gràfic, simbòlic...) per representar els nombres fins al **milió**.
- Lectura i escriptura dels nombres fins al **milió**.
- Ús i contrast de diferents models per comparar i ordenar els nombres fins al milió.
- Reconeixement de la fracció com a part d'una unitat i d'una col·lecció.
- Ús de diferents models de representació de les fraccions. Situació dels nombres naturals i fraccionaris més comuns ($1/2$, $1/3$, $1/4$) sobre la recta numèrica. Arrodoniment de nombres en context.
- Aplicació dels nombres decimals en contextos reals.
- Coneixement i ús del sistema monetari: l'euro i els cèntims.
- Cerca i anàlisi de peculiaritats dels nombres (parells, senars, de la taula del...).
- Elaboració de gràfics i taules a partir del comptatge i la mesura.
- Comprensió dels diferents significats de la multiplicació i divisió amb nombres naturals així com de la relació que hi ha entre una i altra.
- Identificació i ús de les operacions inverses: suma i resta; multiplicació i divisió.
- Exploració de les propietats de les operacions.
- Desenvolupament de l'agilitat mental per descompondre els nombres.
- Automatització de les taules de multiplicar.
- Ús de les relacions entre les operacions per agilitar el càlcul mental.
- Establiment d'analogies entre càlculs (pas de les unitats a les desenes i centenes).
- Realització de restes portant-ne, multiplicacions i divisions amb nombres naturals.
- Realització de sumes i restes amb fraccions senzilles acompanyades de diferents formes de representació gràfica.

- Ús de les calculadores i altres recursos TIC per desenvolupar el càlcul. operacions.
- Càlcul amb monedes: euros i cèntims.

Relacions i canvis

- Creació de sèries numèriques i geomètriques. Cerca de regularitats.
- Interpretació de l'equivalència en l'ús de diferents unitats de mesura. Relació perímetre-longitud i àrea-superfície.
- Lectura i escriptura de frases utilitzant símbols matemàtics (0, =, >, <).

Espai i forma

- Representació, construcció i comparació de figures de tres i dues dimensions amb materials i recursos TIC. Classificació segons les seves propietats i descripció.
- Investigació de la relació entre figures a partir de la seva composició, descomposició i transformació.
- Utilització d'adreces o punts de referència per moure's en l'entorn proper.
- Creació i ús de sistemes de coordenades per localitzar distàncies entre dos punts i descriure camins.
- Realització, interpretació i ús de plànols d'itineraris coneguts utilitzant diferents suports.
- Realització de simetries, desplaçaments i girs en figures de dues dimensions amb materials tradicionals i amb suport de les TIC. Predicció i descripció dels resultats.
- Identificació de les simetries axial i central en figures de dues dimensions.
- Construcció i representació sobre paper de poliedres i polígons.
- Identificació i construcció d'una figura de tres dimensions a partir de representacions en dues dimensions d'aquesta figura (i a l'inrevés).
- Ús de regle, escaire i recursos TIC per ampliar la capacitat de raonament espacial.
- Ús de models geomètrics per resoldre problemes numèrics i de mesura.

Mesura

- Reconeixement de les magnituds de longitud, massa, capacitat, àrea, temps i amplitud d'angles. Comparació directa d'angles i d'àrees.
- Ús de les unitats més comuns del sistema internacional: longitud (km, m, cm, mm); massa (kg, g); capacitat (l, ml). Equivalència d'unitats més comunes en contextos significatius. Interpretació de l'equivalència en l'ús de diferents unitats de mesura.
- Comprensió i ús de les unitats de temps (any, mes, setmana, dia, hora, minut) i de les seves relacions. Coneixement del calendari.
- Lectura i interpretació de taules de mesura d'ús comú.
- Selecció de la unitat més adequada i de l'instrument per realitzar una mesura.

- Disseny d'activitats de mesura dins d'un context significatiu. Relació perímetre-longitud i àrea-superfície.
- Descripció oral i escrita del procés de mesura. Reconeixement i ús de l'estructura multiplicativa en el procés de mesurar.
- Ús de models geomètrics per resoldre problemes numèrics i de mesura.

Estadística i atzar

- Formulació de preguntes basades en fets propers i interessos propis.
- Recollida de dades mitjançant observacions, enquestes i experiments amb mostres més petites de 50. Interpretació de la freqüència absoluta.
- Lectura, interpretació i utilització de diverses representacions de dades, en particular gràfics (com pictogrames i diagrames de barres), amb recursos tradicionals i tecnològics. Ús de la numeració i de conceptes espacials per recollir, descriure i interpretar dades.
- Lectura i interpretació de dades estadístiques i de gràfics extrets de llibres, diaris, Internet i altres mitjans.
- Descripció de la forma i de les característiques importants d'un conjunt de dades.
- Anàlisi de les característiques d'una col·lecció de dades quantitatives ordenades.
- Identificació i comprensió de les nocions de moda i mediana. Aplicació a la resolució de problemes.
- Introducció a la noció de mitjana aritmètica.
- Treure conclusions i fer prediccions basades en dades.
- Distinció entre el que mostren les dades i el que es podria esperar dels resultats.
- Comprensió i aplicació de conceptes bàsics d'atzar.
- Descripció de successos i discussió del seu grau de probabilitat utilitzant expressions com segur, possible, impossible.
- Predicció i comprovació de la probabilitat de resultats d'experiments senzills.
- Exploració de la probabilitat mitjançant experiments i jocs que produeixen pocs resultats.
- Resolució de problemes on intervinguin factors d'atzar. Ús de l'atzar per reforçar conceptes numèrics.

CONEIXEMENT DEL MEDI: NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

L'entorn i la seva conservació

- Caracterització del sistema Sol-Terra-Lluna i establiment de relacions entre els moviments de rotació i translació de la Terra, el dia i la nit i les estacions, i entre la posició del Sol i les ombres.
- Mesura de la temperatura, direcció i velocitat del vent i quantitat de precipitacions. Iniciació al registre, representació gràfica i interpretació de dades meteorològiques. Utilització de recursos TIC.
- Reconeixement de formes de relleu i accidents geogràfics i localització dels més rellevants de l'entorn.
- Observació i descripció de diferents tipus de paisatge, reconeixent els elements naturals i humanitzats i l'impacte de l'activitat humana en el paisatge de l'entorn.
- Aplicació de tècniques d'orientació a l'espai. Inici a l'ús i elaboració de plànols i mapes del barri o ciutat.
- Identificació i disseny d'actuacions orientades a l'ús sostenible de l'entorn.
- Realització d'un treball d'investigació a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu i l'ús de les TIC.

El món dels éssers vius

- Caracterització de la funció de nutrició en els animals i plantes.
- Caracterització de la funció de relació a partir de l'observació d'animals i plantes i relacionant-les amb els seus hàbitats.
- Caracterització de la funció de reproducció a partir de l'observació d'animals i plantes.
- Classificació dels diferents grups de vertebrats i de plantes (herbes, arbustos i arbres) de l'entorn proper a partir d'algunes característiques observables utilitzant claus dicotòmiques senzilles.
- Identificació d'activitats econòmiques relacionades amb la cria d'animals i el cultiu de plantes.
- Interès per la protecció i cura d'animals i plantes de l'entorn proper.
- Interès per l'observació i la generació de preguntes i respostes coherents amb el coneixement científic.

Les persones i la salut

- Reconeixement de la morfologia externa del cos.
- Identificació dels sistemes que participen en la funció de relació: locomotor i nerviós.
- Reconeixement dels canvis físics i personals en les diferents etapes de la vida.
- Identificació i justificació d'hàbits d'higiene, de descans, d'exercici físic i d'una alimentació variada i equilibrada per a una vida saludable.
- Expressió de sensacions i emocions personals. Respecte davant de les dels altres.
- Formulació de propostes d'activitats creatives per a la gestió dels temps de lleure. Identificació d'activitats d'oci individuals o col·lectives.

Persones cultures i societats

- Identificació dels elements bàsics de l'estructura econòmica i de l'organització social, política i administrativa dels municipis i les comarques.
- Identificació de les relacions interpersonals dins la comunitat o grup.
- Coneixement i utilització dels mecanismes de la participació activa, la cooperació i el diàleg en la construcció de tasques comunes i en la resolució de conflictes.
- Valoració de la diversitat social, cultural i de gènere i respecte per les diferències. Identificació de les manifestacions culturals com a elements de cohesió social.
- Reconeixement de situacions que poden comportar risc, especialment les relatives a la mobilitat viària.
- Anàlisi de missatges publicitaris i valoració. Desenvolupament d'actituds de consum responsable.
- Identificació i descripció d'alguns trets demogràfics i econòmics de l'entorn. Anàlisi i comparació de dades d'entorns rurals i urbans.
- Elaboració d'un estudi de cas sobre elements característics de l'entorn, per mitjà del treball cooperatiu i utilitzant diferents fonts d'informació.

Canvis i continuïtats en el temps

- Identificació dels canvis en les persones al llarg del temps i de les diferents etapes personals. Ús de tècniques de registre i representació de la història pròpia i del passat familiar proper.
- Ús de fonts d'informació històrica diverses per obtenir informació i evidenciar els canvis i continuïtats al llarg del temps, d'aspectes de la vida quotidiana, de l'entorn proper.

- Ús d'unitats de mesura temporal i aplicació de les nocions de canvi i continuïtat en l'anàlisi de l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana al llarg del temps, comparant cultures allunyades en l'espai o el temps.
- Descoberta i valoració del patrimoni comarcal natural i cultural i els seus canvis.
- Anàlisi d'algun fet social i cultural (habitatge, vestit, utilitatge) en diverses cultures.
- Identificació del paper dels homes i les dones en la història.

Matèria i energia

- Mesura, comparació i ordenació de propietats dels materials: longitud, massa, capacitat, temperatura. Conservació de la massa i volum amb els canvis de forma.
- Experimentació dels canvis d'estat en l'aigua i la seva reversibilitat.
- Identificació del cicle de l'aigua a la Terra. Reconeixement dels usos socials de l'aigua i importància de l'ús responsable.
- Identificació de diferents fonts d'energia i de cadenes energètiques relacionades amb canvis observats a la vida quotidiana. Valoració de l'ús responsable de les fonts d'energia.
- Experimentació de la transmissió del so en els diferents medis. Valoració del soroll i la contaminació acústica.
- Formulació de preguntes sobre propietats i canvis dels materials i disseny i realització d'experiments per donar-hi resposta. Anàlisi dels resultats i comunicació oral i escrita.
- Responsabilització en el manteniment de la neteja, l'ordre i l'estalvi de materials i energia a l'escola i a casa.

Entorn, tecnologia i societat

- Identificació de les fonts d'energia amb què funcionen algunes màquines per a la construcció d'estructures senzilles.
- Identificació del funcionament d'alguns operadors mecànics: eix, roda, politja, pla inclinat, engranatges i altres. Utilització d'operadors mecànics.
- Identificació d'eines, màquines i fonts d'energia utilitzades en diferents èpoques històriques i la seva relació amb les condicions de vida i de treball.
- Reconeixement i utilització dels elements bàsics de l'ordinador i del programari: finestres, menús.
- Ampliació en l'ús de les funcions del programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació amb textos, dibuixos, imatges i àudio.
- Cerca, amb ajudes, a Internet. Reconeixement de les pàgines web.

- Ús del correu electrònic i entorns virtuals de comunicació amb ajudes.
- Ús de la càmera fotogràfica i iniciació a la càmera de vídeo.

EDUCACIÓ ARTÍSTICA

Visual i plàstica

- Identificació de la diversitat de materials i de qualitats, i les tecnologies que s'utilitzen en la creació d'objectes artístics i imatges mitjançant l'observació.
- Aproximació al paper social i cultural de les exposicions culturals i d'art, del cinema, del teatre i dels mitjans de comunicació.
- Apreciació que la manera de ser i de pensar, els valors i les creences influeixen en la manera com ens relacionem amb i a través de l'art.
- Observació de recursos formals del llenguatge audiovisual i la seva funció expressiva i estètica (enquadrament, planificació i punt de vista).
- Observació i discriminació de materials, colors, formes, volums, línies, contorns, textures, grandàries, perspectives, en les obres artístiques.
- Reconeixement de manifestacions culturals, populars i tradicionals de Catalunya.
- Identificació d'alguns materials i tecnologies emprats pels artistes.
- Experimentació i recerca de les diferents possibilitats expressives i plàstiques.
- Ús progressiu d'imatges i objectes de l'entorn proper, amb la finalitat d'explicar algun aspecte de la nostra vida.
- Elaboració de propostes artístiques a resultes de la percepció sensorial, la imaginació, les experiències, la realitat, les idees i les emocions.
- Caracterització de personatges, producció d'imatges i objectes, recreació d'espais imaginaris, creació d'estructures, decorats i exposicions.
- Assumir responsabilitats i afavorir dinàmiques de treball cooperatiu.
- Utilització progressiva de les terminologies pròpies dels llenguatges artístics: pintura, dibuix, escultura, il·lustració, arquitectura, gravat, collage, modelatge, construcció, fotografia, imatge digital, cinema-vídeo.
- Interès, valoració i respecte pel fet artístic propi i dels altres.
- Consciència del propi aprenentatge.

Música i dansa

- Identificació de la varietat de sons, músiques, moviments corporals i tecnologies que utilitzen les/els artistes mitjançant l'escolta i l'observació de produccions. Reconeixement de famílies instrumentals.
- Exploració i diàleg de com les/els artistes expressen idees i emocions.
- Reconeixement de cançons i danses populars i tradicionals de Catalunya.
- Reconeixement d'estructures de simultaneïtat sonora en produccions musicals.
- Interès per la cerca d'informació (individual i col·lectiva) sobre compositors/es, intèrprets, festivals de música i manifestacions musicals i a l'entorn de la dansa.
- Reconeixement de petites formes musicals, de qualitats del so, d'instruments i formacions instrumentals i vocals en peces musicals.
- Reconeixement i representació d'elements musicals i plàstics a través del moviment corporal.
- Percepció que a través de la implicació i de la constància, s'arriba a la satisfacció.
- Reconeixement de la presència de la música i la dansa en els mitjans de comunicació.
- Interpretació, improvisació i creació de cançons a una i més veus, danses, jocs motrius desenvolupant l'afinació, la dicció, la tècnica vocal, instrumental i corporal.
- Interpretació de cançons i danses tradicionals catalanes i d'altres països.
- Composició individual i col·lectiva de cançons, músiques i coreografies.
- Creació i producció de música i de danses que es relacionin amb les pròpies idees.
- Utilització progressiva de les terminologies pròpies dels llenguatges artístics: grafia musical convencional en la lectura, interpretació i creació de partitures senzilles, terminologia pròpia de la dansa.
- Interès, valoració i respecte pel fet artístic propi i dels altres.
- Acceptació i adaptació de les pròpies possibilitats.

EDUCACIÓ FÍSICA

El cos: imatge i percepció

- Descobriments dels elements orgànics i funcionals relacionats amb el moviment.
- Adequació de la consciència i control del cos en relació amb la tensió, la relaxació i la respiració.
- Representació del propi cos i el dels altres.
- Adequació de la postura a les diferents necessitats expressives i motrius.
- Realització d'activitats en les que intervingui l'equilibri estàtic i dinàmic.

- Intervenció de l'organització espacio-temporal en el desenvolupament d'activitats físiques.
- Valoració i acceptació de la pròpia realitat corporal i la dels altres.

Habilitats motrius i qualitats físiques bàsiques

- Execució de formes i possibilitats de moviment.
- Utilització de les habilitats bàsiques en medis i situacions conegudes i estables.
- Elaboració d'un control motriu i domini corporal.
- Consecució de la millora de les qualitats físiques bàsiques de forma genèrica.
- Disposició a participar en activitats diverses, acceptant les diferències individuals.
- Pràctica d'activitats físiques elaborades. Apreciació de l'esforç.

Activitat física i salut

- Adquisició d'hàbits posturals i alimentaris saludables relacionats amb l'activitat física i la higiene corporal.
- Adopció de mesures bàsiques de seguretat en la pràctica de l'activitat física.
- Pràctica habitual d'exercicis d'escalfament i control de l'esforç durant l'activitat.
- Actitud favorable cap a l'activitat física en relació a la salut.

Expressió corporal

- Experimentació del cos i el moviment com instruments d'expressió i comunicació.
- Adequació del moviment a estructures espacio-temporals.
- Expressió d'emocions i sentiments a través del cos, el gest i el moviment.
- Utilització d'objectes i materials com a instruments d'expressió i comunicació.
- Participació en la creació i interpretació de situacions amb comunicació corporal.
- Participació en la realització de balls, danses i coreografies senzilles.
- Valoració i apreciació de les diferents formes d'expressar-se.

El joc

- Participació en diferents tipus de joc. Valoració del joc com a mitjà de relació.
- Execució i descobriment de les estratègies bàsiques del joc relacionades amb la cooperació, l'oposició i la cooperació/oposició amb relació a les regles del joc.
- Reconeixement i valoració de les persones que participen en el joc.
- Comprensió, acceptació i compliment de les normes del joc. Valoració de l'esforç.